

Latwefchu Amis.

56. gadagabjums.

Nr. 11.

Trefchdeenā, 16. (28.) Merz.

1877.

Hedafteera adrefe: Pastor Sakranowicz, Lutringen pr. Frauenburg, Kurland. — Efpedizija Besthorn f. (Reyher) grabmatu bohde Jelgawā.

Rahditajs: Siņas. Wišjaunakā siņas. Wehstale is Jelgawas. Kā kahds Englandeetis Kursemē wirtschaftejis. Waj us ūwaiginehm ir eedšiwolaji? Atbilda. Dabwanas. Studināšanaš.

No eefšafemehm.

Jelgawā. 1. Merz nomira tas no augsteem kā semeem lohti zeenihšs grafs Peter von Medem, Glejas dšimtskungš, 76 gadus wezs. Relatkis preefšch Dšsolmuischas baron von der Necke laikeem bijis 6 gadus par Kursemes muischneeku wezaku un tikpat ūchaj amatā kā ari zitadi zaur ūawu ruhpiibu par tuwaku labklahšchānu un zaur ūawu laipniibu leelu pateizibu un mihlestibu ūewim pelniješ. No 4 brahsteem winšch bija tas wezakais un grafa Medema familijas galwa. 4. Merz leels kauschu pulks no wišadāhm kahrtahni pawadija gohda wihru us heidsamo dušas weetinu.

Jelgawas ewang. draudsu nabagu kohpšchāna, pehz ūawu tagad islāista gada rehktuma, 1876. gadā eenehmusi 2869 rubl. 21 kap. un isdewusi 3867 rubl. 85 kap. Palihdšiba tapa sneegta pawisam 373 nabageem, kas dabuja 49,352 mahrz. maišes un 315 strehktišchus malkas, bes tam wehl nau-das preefšch ihres un ūkohlas. Pee nabagu kohpšchānas strah-daja 48 kohpeji un kohpejas. Māsu behrnu ūkohlā tapa kohpti un mahziti 75 behrni no 3—8 gadeem un tai diwklāsigā amatu buršchu ūkohlā ir gahjušchi wairak kā 40 buršchi mahzitees. —

24. Februar Kurš. lohpu aištahwešchānas beedriba notureja ūawu gada generalšapulzi, us ko kahdi 70 un wairak beedri bija ūanahktušchi. Ari zeen. Kursemes gubernatora f. von Lilienfeld, beedribas gohdabeedris, gohdinaja šapulzi ar ūawu klahthubšchānu. Šapulzes nospreedumus isfludināhs tahš drihsumā islāiūchamas gada siņas. Beedru ūkails sneeds tagad lihds 1200.

R. S—z.

No Kandawas mums raksta par wairak ugunsgrēheem, kas beidsamajā laikā notikušchi: Tā Pastendes māšas muischas Bāsedowas rijas. 2. Janwar nakti nodedšis Rindseles Krušta kalna alušbruhšis. Dohma, ka uguns buhšchoht no kahda besdeewiga zilweka peelikta, kas gribejis atreebtees. 18. Janwar wakarā nodedsa Wišdšires Kuhpetaju ūaimneekam ištaba lihds ar klefti, kas abas bij apakšch weena juinta taifitas. Šaimneeze eegahjuš nowakarēs ar uguni klefti, tur bijušchi lini un pakulas salikti. Uguns newilohht peefitufehšs pee pakulahm. Šaimneeze no leelahm bailehm pahremta, nau jehguš ko dariht. Kahdu tukšchu maišu usfweeschohht warbuht ka buhtu warejušchi uguni noslahpeht, bet ūchi pakulas zilajušchi un daušijušchi, zaur ko uguns jo drihšak us wišahm pušehm ispleh-

tufehš. Wihrī nau bijušchi mahjās. Bet apkahrtejo ūaiminu laudis drihs faskrehjušchi glahbt. Wišdšires muischas šprize ari pee tam daudš peepalihdšejusi, tā ka warejušchi no kleftis gahdrihs wišu labibu un no ištabas wišu mantu isnest. Bet ūaimneekam tak leela ūkahde par jauno ištabu, kas preefšch nesen gadeem taifita un par 20 wesmeem ūeena, kas us ištabas angšchu ari ūadegufchi. Ehka ir bijuši ugunsbeedribā apdrohšchinata. Nakti us 6. Februar nodedsa pee Kandawas Kahrku muischas dšihwojama ehka, ūakli un kleftis. Uguns no dšihwojamas ehkas zeldamees aiššneegušchi ari ūakli un kleftis. Nau nemas isprohtams, no kam uguns zehlušees. Šchi muischele peeder Kandawas namneekam Grūhn f. Bet ūchini muischele it neweens zilweks nedšihwo. Laudis dohma, ka kahds besdeewigs zilweks buhs tikšcham uguni peelaidis. Janwar mehneš bij sagli Plahnu muischā kleftis lohdsinam restes islausušchi, tad eekahpušchi eefšchā un wairak nekā 20 pohdus ahboltina ūehklas isšagufchi. Wainigee ir peenahkti un teefahm nodohiti. Nakti no 8. us 9. Februar ir Rentes Grohstu muischas rentineekam ūakli uslaušti: 3 ūirgi, 3 kamanas, 2 rehdes un 1 rihti nosagti.

No Kuldigas pušes mums raksta: Kalnakrohgā us Wišpu-putes zeta mums usklušchees wahzu nabagi, wihrs ar diwi ūeewahm un diwi pušcheleem no 15. un 10. gadeem. Wihrs ir trefns tehwinšch ar ūarkaneem waigeem, ūihrs zilweks, warbuht ne wairak kā 35 gadus wezs, tahš ūeewas isklatahš wezakas. Wiši kohpā waretu itin labi strahdaht un gohdigi ūawu maiši pelniht, bet jau gadeem tee ar blehdibu laudis krahpi. Abahm ūeewahm ir katrai ūawš ūirgš un ūawi rati, abas brauz pa kahrtai apkahrt, weena par kahršchu lizeju, ohtra ar wiltigahm leezibas grahmatahm. Ar lunkanu mehli un brehdama un blaudama ta ūahsta, ka efoht pee Rihsas nodegufchi, wišu mantu pašadejušchi — un ka winas wihrs pušadedšis un no tam nu krohplis un ūtulbs palizis, par wincem neweens ne-apšchelojotees u. t. j. pr. Wina mahš tik ūmaliki isteikt, ka ūeewahm mahjās klaušotees jahrehz waj grib waj negrib. Jo wairak wiši isbrehlušchees, jo wairak ari nabadšitei jašamet. Tē ne ilgi wesums ir pilns ar labibu, ūirneem, pupahm, maiši, ūilkeh, galu, willu, lineem — un pašmeedamees tehwinšch ūcho kohrteli ūagaida. Kad nu ari wehl ta kahršchu lizeja to pašchu gabalu apbraufusi, tad dohdahs atkal us zitu puši, kur ūchohš wehl nepašihst. Kura ūeewa mahjās paleek, ar to tad tehwinšch dšihwo tā ar pašcha ūeewu. Waj ta weena ir winam laulata ūeewa, jeb waj abas leekas ūeewas, to nesinam.

Wiseem ir pahrtikschana us to labako; kam wineem buhs jastrahda, kad laudis teem tapat wifu pasneedi? —

Mihlee laurini, netizeet, ko tahdas blehdneezes jumš stahsta, tam papihrim ir falscha sehgele peelipinata, netaujatees peekrahptees! Ari to kahrtschu lizeju dseneet pa durwihm ahra, lai winas ar sawu tehwinu eet labak pee darba, jo kas negrib strahdaht, tam ar nebuhs ehst. Labi buhtu, ka tahdus wasankus, kur tee uskulahs, muischu jeb nowadu polizeja fanemtu zeeti un pee pilsteefas par arestanteem nosuhntu.

Leel-Gezawa kestera mahja nakti us 22. Februaru ir uslauita kaufmanim Jacobsohnam bohds un daudj mantas issagts; skahdi rehkina pee 1500 rubleem. Bohdei ohtra gala gulejis kaufmanis u. w. z., bet ne-efoht neko manijuschu. Pulkstens warejis buht weens, kad sagli ar diweem pilni peekrauteem wesmeem mantas ir fatikti us Zeligawas pusi brauzam. Lihds schim wehl nekas nau dabuhts. T.

No Sawenes. 13. Februar Sawenes muischkungs Reinhold Mittelhof swineja sawus 25. gadu skrihwera amatafwehtkus, us kureem bija sapulzejuschees Sawenes pagasta teefas un — waldischanas lohzekti, ka ari wehl ziti, tuwi un tahli weesi, jubilaru us scho deenu apfweizinaht. Pagasta wezalais pateidams par kreetnu un ustizigu amata weschanu pasneedja winam sudraba rakstamas leetas. Ze atkal redsams, ka kur skrihwera lungi ihsti pagasta labumu eewehro un sawu amatu gadu gadeem kreetni un ustizigi kohp, tur ari wineem no muhsu pagastu pufes netruhst pateizibas.

Saldus meesia preekschneeks J. Hellmann k. ir par uszih-tigu deenestu pagohdinahs ar sudraba medali.

Pee tahs sijas Latw. aw. Nr. 7. is **Schenberges** rakstatajs wehla muhs luhdsis pasmoht, ka newarohht wis faziht, ka uguns no ceplihufschu skursteni zehluscees; no kam, ne-efoht skaidri sinams.

No Skrundas. 8. Merz pawadijahm us dusu weenu wezu kungu, Skrundas wirsmeschakungu baronu von Mirbach, augstizeenitu un sirnigi mihlotu no augsteem un semeem, ko Deews tas Kungs, 67 gadus wezu, it peepeschu zaur weeglu noschkirchanu bij pee few aisajinajis. Wisi kungi is aplahrtenes un ne-apredams tauischu pulks no wisahm pufehm bij atrahtschi, atfweizinatees no ta, kas teem til mihlsch bijis. Kad Skrundas zeen. prahwests lihdsibu turedams behrineekeem ar dedfgeem wahrdeem wehkreis ta nelaika drauga muhscha bildi preeksch azihm zehla, ka eeksch wina bij atspihdejusi „ta mihlestiba, kas ir lehnprahtiga, kas ir laipniga, kas nau skaudiga, kas ne-uspufschahs, kas nemelle sawu paschu labumu, kas ne-apfkaitahs, kas nedohma us launu, kas nepreezajahs par netaisnibu, bet kas preezajahs par pateesibu“, tad tahs mihlestibas un pateizibas afaras schohs wahrduš lihdsleezinaja. Gan nelaiks weentulis sawu muhschu wadija, bij neprezejees un dsihwoja ar sawahm 2 mahfahm kohpa — bet tomehr reti til daudj mihlu sirschu buhs sehrojuschahs, ka pee schi gohda wihra noschkirchanahs. Wina taisnigs gars, wina isweiziga buhschana, wina scheslsirdiba un nabadstau mihlofchana bij tam wifu sirdis eemantojuschas. „Lai Deews winam sawa debeslihgsniba atmakfa, ko winasch mums laba darijis!“ Ta flaneja daudsu luhgschanas behru stundina.

No Wentspils raksta, ka ta leeta deht Zukuma-Wentspils dselzela lihnijs leekotees atdsihwojusees; inscheneers

Boldt k., kas tohs lihdschunigohs trafeerefchanas darbus isdarjis, nupat pee Wentspils nehmis ismekleschana turenes ohsta dsilumu un platumu, tapat Wentas upi lihds pat Pazkulei. Kuna no tam, ka lihds ar jaunu dselzela lihniju ari leeliski darbi buhtohht isdarami pee Wentspils ohsta, ihpafchi ohsta dambjeem juhra.

Widsemes ewang. luteru konsistorijas nahkofschu pilniga sapulze fahftees 6. April.

Par Widsemes dselzelu raksta „Zeit. f. St. u. L.“ ta: Kamehr leeli dselzeli nu nahk no dsilahs Kreewufemes us Baltijas ohsteem, ar Widsemes semkohpibu eet deewsgan wahji, labibai nekahds tirgus, magasinās eet daudj labibas, nepahrdohsta, pohsta, ar brandwihna dedsinafchanu eet us leiju. Un ka nu ne? No Orlowas gubernas wed us Mihgu 1 pudu ausu par 19 kap. frakts, turpretim no Werojas lihds Mihgai newar pudu nowest apafsch 35 kap. Brandwihna dedsinafchana isdewa 1865. g. 100 milionu grahdu un 1874. g. wehl tik 45 milionu gr. Turpretim Zgaunu seme agrak isdewa 40 milionu un tagad 180 milionu gr. us Pehterburgu. Waj pee labas zelu buhschanas kartupelu bagata Widseme newaretu brandwihna ween igadus pee 250 milionu gr. skapeht us Pehterburgu? Kas tur atliktu labibas maiset un kahds labums laukeem no bruhschu mehfleem! Sinams papreekschu wajjaga gahdaht par leelo dsihwes ahderi un tad fahnu lihnijs. Tapehz sen jau ruhpejahs par weenu **Pleskawas-Werojas-Mihgas** lihniju, kas Widsemes andelei zeku atwehtu lihds pat Mibinskai; zaur fahnu lihniju nahktu tad ari ohtrs ohsts, Pehrnawa, gohda. Bet kad nu ari ta Pleskawas lihnijs nau agrak gaidama, kamehr Pehterburgas ohsts wehl nau isbuhwehts, jo Pehterburga jau ne-atdohs wifu pelnu Mihgai, tad tatschu waretu ar to zeku daku fahkt, kas Widsemes rohbeschās buhtu; ari Pehrnawu spehtu glahbt zaur peefectu zeku. Wisahm gudroschanahm gar weenu Mihgas-Tehrpatas lihniju ir mas auglu gaidams, schahda lihnijs wilktu andeli tik us Rehweles pusi un pati wahrgtu u. t. pr.

Mihgas Latw. beedriba 19. Februar leela sapulze noswineja sawu 9. gaduswehtku deenu. Swehtku runu tureja beedribas preekschneeks Kalnia k., israhdidams, kapehz schi deena ir kohiti dahrga un kahdas wehleschanahs ta muhsu sirdis mohdina. Wiasch beidfa ar scheem wahrdeem: „Ja mehš gribam, lai waldiba muhs atfihst par tik tahl pee-auguscheem, kam war atwehleht pahspreeft wispahrigas wajjadfibas, tad mums tagad katra weeta, wahrds un darbs wajjaga parahdiht. ka mehš to mums jau tagad peeschkirtu brihwibu prohtam kahrtigi leetaht. Tad, kad mehš ari turpmak ta ka lihds schim un wehl wairaf sawds spreedumds israhdisim sapratibu un mehrenibu un dsihwe faderibu un fatizibu ar ziteem scho gubernu eedfihwneekem, mums pehz gara jeb ihja laika tiks peeschkirtas pilnigas walsis pilsonu teesibas.“

— **Mihgas dahrsu kohpschanas beedriba** no 27. lihds 30. August noturehs dahrsu-kohpschanas istahdi. 1. nodala buhs preeksch augeem; 2. preeksch nogreestahm pukehm; 3. preeksch faknehm; 4. preeksch kohku angteem; 5. preeksch dahrsu kohpsch. leetahm. Peemeldeschanahm janoteek lihds 1. August pee Mihgas dahrsu k. istahdes komitejas Nikolai-eela Nr. 45.

Mihgas polizeja efoht fanchmufi zeeti weenu blehdi, kas leelgabalneeku ofizeera mundeera isgehrbees uspirzis sirgus un

lahdu masu teesu no faderetas maffas eemaffajis un firgus sawa rohka dabujis ar wiseem firgeem gribejis pasust.

Rihgas awises raksta, ka no teem jaunfastahditeem armijas kohreem tas treschais stahwehs Rihgas apgabala un tam par komandantu buhschoht general-adjutantis von Dehn.

R. S.—z.

Par Mihilgrahwi, ka dsudams, schowafar tairfchoht tiltu; esohht jau fahkuschi ar uhdens dsitumu mehrifchanu.

Behterburga eefsch finansministerijas weena komifione isstrahdajusi preefschalikumu, ka buhtu eewedama weena wispahriga nodohschana no eenahfschanahm preefsch wisahm lauschu fahrtahm. Leeta nahks tahlakä spreeschanä. Lihdschinigee likumi par ta fawto „galwasnandu“ paleef schim brihscham wehl nebahrgrohfti.

— Diwi lungi (brahli Wischau) no Behterburgas bij schinis nedetas isbraukufchi us Dlonegas gubernu us jakti; teem laimejees 3 nedetu laika 36 lahtschus noschaut. Laudis, kas tohs noweda us lahtschu midseem, dabujufchi pa 25 lihds 50 rubl. par katru useetu lahzi. Ar fawu laimigu medijumu tee dewahs preezigi atpakat us Behterburgu.

No Behterburgas raksta, ka tas leelais winnesis (200 tuhst. rubl. pee premiju biletu islohseschanas 2. Janwari ir kritis weenai madamai Melos, Greeku semä, Atehnis pilsehta.

— 26. un 27. Februar bij pee Dranienbaumas juhrmales jaukas gaisa speegeleschanahs (Pata morgana) redsamas. Bahr Pinnu juhras lihzi atspihdeja gaisa, gaisa mikluma speegels atlaistidamees wisa Kronstate, mescha stuhris un kalni no Behtermuischas u. t. pr. Gaisa bildes bij wairak stundas redsamas un islitahs brihscham it ka buhtu us 1 werstes tahlumu.

Behterburga lohpu aistahw. beedribas generalsapulze tika norunahs, augstahm teefahm to preefscha list, ka tohp pawehlehts, stipra fala laika firgeem mutä nelikt zitadus mutesdselichus, ka til tahdus, kas ir ar ahdu waj gutapertschu pahwilkti; jo to katrs war weegli saprast, ka dsells, no mutes abas pusēs ahra gaisa stahwedama, stipru falu peenem un nabaga lohpineem bes sinas sahpes un mohkas dara.

Pinnu semes landaga fehsch tagad 261 runaskungs (36 no mahzitaju kahrtas, 121 no muishneekem. 45 no birgeleem un 59 no semneeku kahrtas).

No ahrschem.

Drohshiba jeb karsch! Tä skan tagadejs Kreewijas no-prassijums Turku leeta un par ko tagad Englante lai isdohd fawu gala wahrdu. Tik skaidra drohshiba ween, ko no Turku semes nemahs, war to nastu nokratit, kas us wifas Giropas gul; tik pee panahktas drohshibas Kreewufeme war fawu karspehku mahja laist, kas ka rehina tai katru deen maffa pee 700 tuhst. rublu. Kreewufeme ir rahdijusi, ka wina ruhpejahs par meeru, jo kad ta buhtu pehz kara tikkojusi, tad ta pee konferenzes nihfschanas buhtu us weetas warejusi eemeslu nemtees, un Turkam karu peeteikt. Bet ta wehl lihds scho deenu ruhpejahs zaur farunahm ar zitahm walstihm, useet zetu, ka Turku tumfiba waretu gaisma usleht un wifas tas bes afins isleeschanas notitt. Tik lihds ka wifas walstis lihds ar Kreewiju eefstahs, ka bes tahdas drohshibas wifas puhlinfeh ar Turku ir weligis, tad ari Kreewija wains neturehs par fawu usdewumu, weena pati ar fawu rohku to leetu west, bet ustizehs, ka wifa

Giropa sinahs to panahkt, ko ta par wajadfigu nofazijusi. Ja nu us tam ne-atrastu weenprahhibu pee zitahm walstihm, tad — pateesi, kur nu Kreewija wiswifadi walti ispuhlejufees un tai beidsohht tatschu karsch buhtu ja-usnem, tad nu gan neweens newaretu sazihht, ka zaur Kreewijas wainu karsch zehlees. Englante zaur fawu lunginaschanahs jau dauds pohita Turkos radijusti, jo Turki us winu palaudamees nezik nebehda. Ja ta tagad nesitahs skaidri us Kreewijas pusi, tad wina ween ir pee tam wainiga, kad karsch jawed. Winas ihstahs gala dohmas isklaufihht, Kreewu generalis Ignatjewis ir nobrauzis no Parises us Londoni.

No Turkeem. Montenegras meetneeki redjedami, ka Turku winu peeprassijumus negrib doht, braufschohht mahjas. Gan ziti puhlejahs abus fawest weena kohpa, bet mas zeribas. Kamehr wehl gaidams, ka Kreewi nahks Turkam wirsu, Montenegreeschi nebuht nekahro pehz islitfschanas, jo zere turpmak wairak ko panahkt.

Zik mas us Sultana apfohlfchanahm war palautees, to reds is wiseem teem raksteem, kas zauri ka seets. Par prohwi: 1) Sultans apfohla, Tischerkesus leelos pulkos ne-eenemt tais semes gabalos, kur kristigee mahjo — bet wifsch patura to rekti, maseem pulzineem weetu eerahdiht. (Drihs leels pulks gataws.) 2) Sultans apfohla, wiseem pawalstneekem nollegt, eerohtschus nest — bet patura to rekti atwehleht, kam grib u. t. pr.

Turku Sultans eefsch wisahm tahm leetahm, kas nezik nemaffa, rahda laipnu waigu pret Kreewufemi. 19. Februar ka Kreewu Keisara krohneschanas deena Sultans lika ar leelajeem gabaleem 21 reis isschaut un suhtija fawu adjutanttu ar laimeswehleschanahm pee Kreewijas konsula. Tä mehds tik ar draugeem dariht.

— Par Turku nedarbeem dsird atkal wifadas leetas. Armeneeschu biskapam Konstantinopole atnahkusi sina, kas ta skan: Muka pilsehta pulks Turku nehma behru nestawas un uslitufchi wirsu nosprahgufchu suni nefa to eefschä kristigo basniza; tad ar duntfcheem draudedami peespeeda preesterus, lai tuhbal apgehrahhs mischu drahnäs un tura mischas par suni. Beidsohht wehl altara fudrableetas lihdsnemdami aigahja. Biskaps suhdseja pee gubernatora, bet kaundari staiga wehl schodeen pilna swabadiba. Us jaunu suhdfibu augstakä weeta ir apfohlihts to leetu nemt ismekleschanä, bet mas zeribas, ka taifuiba isnahks.

— Pee nesenahs mehnefeh aptumfchofchanas Turki weetu weetahm sawa mahnu tiziba pehz weza eeraduma schahwufchi us mehnesi, zeredami tä to tumfibu no wina nodfihht; tä schaudijufchi lihds pulksten 10, kamehr aptumfchofchana bij sudusi; nu tee preezajahs, ka ir mehnesi paglahbuschi un fahka atkal aij preeka schaudiht wifu zauru nakti.

No Berlines rakstija 2. (14.) Merz tä: Turku leeta tagad karajahs pee Englantes atbildas, kahdu ta dohs us Kreewijas preefscha likumu. Ignatjewis, pee kura bij ari Schuwalows no Londones aishrauzis, pehz noturetahm runahm zaur Schuwalowu nosuhitija Englantes ministerijai fawus pehdigohs peeprassijumus. Kreewija grib, ka zitahm leelwalstihm buhs parafstihht weenu rakstu, kura tohp pee wahrda peesaultas wifas tahs us konferenzes norumatahs punktis, kahdas Turkam ja-ispilda. Ka scho protokoli lai israksta, waj Turku winu papreefschu lai paraksta, waj zitas walstis, par to warehs wehla fawu

runatees, bet bes schahda skaidra noteikuma Kreewija nei grib nei war meera dohtees. Kad tad zitas walstis schahdu rakstu isdohtu un tad aiseetu wehl tas laiks lihds Majjam — 2 meh-neschi peektu, ja Turks grib rahdiht, ka winsch ari pilda apsohlijumu — un ja Turks tad ari wehl nau nekas labaks redsams, tad Kreewija nespeedihs wis tohs zitus parakstitajus, lai nu nahk ar faweem kara spehkeem to isdariht, ko parakstijuschi. Bet ja tad weena waj diwas no leelwalstihm negribedamas tahlak wilzinahht eetu un ar kara spehku to isgahdatu, kas protokole ir peesihmehts, tad buhtu drohschiba, ka zitas walstis tahdai ee-eeschanai newar pretim stahweht un Giropa paleek no leelaka kara issargata. Ta tad nu tagad wispirms jagaida, waj Englante ari sawu wahrdu us to isdohs; ka dsir-dams, ta baidahs ta peefeetees klahht, jo tad pehzgaddos waroht winu waj grib waj negrib ari saukt pee karoschanas pulka. — No ohtras pufes atkal raksta ta: Kreewija wisu scho laiku sawu armiju us kahjam turedama nes warenus upurus un pateesi newar eet atkal mahjas it ne ko nepanahkusi; weens zelsch warbuht wehl buhtu, kur Kreewija Turkam laizinu dohd un karadohmas noleek pee malas, prohti, kad Englante un zitas walstis tai tagad isgahdatu, ka ta Parises kontrakte, kas pehz Krimas kara tika noslehgta un kura atrohдахs punktes, kas Kreewijai nau wifas mihlas, ka schi kontrakte tagad tiktu spehka saudeta un Kreewijai swabada rohka atwehleta. Schahds eepelnijums, kas nemaksatu tagad ne weenu zilweka dsihwibu, tikai tahs lihdschinigahs armijas isdohschanas buhtu Kreewijai no leelas wehrtibas. — Kad leele sawa starpa newar issihkt, tad ari masee kuprojahs: Ta Montenegro ne par matu ne-aklahpjahs no faweem peeprahjumeem; ja Turks tai tohs nedohd, tad Montenegro neder meeru; winai jau ir daschi semesstuhrischi no Turka rohka un ta tohs ne-isdohs ne par ko; wina fin, ka Turkam tur kalnajs lihst un karu west nenahkfees wis weegli. Kas rohka, to turedama, Montenegro fahk ta runahht, ka wina wehletohs, lai leelwalstju komisione isspreesch winas starpibas ar Turku; ta atkal Turks tiktu ais deguna pawillts us preekschu. Kreewuseme lihds Majjam wehl ar Turku warbuht nogaidihs, Montenegro ari mekle eemeflu, ka tikpat ilgi nogaidiht.

Starp Englandeescheem, ka jau to agrak esam peeminejuschi, ir diwejadas partijahs, ta weena metahs lihds ar sawu waldbibu us Turku pusi, ta ohtra wairak luhko us kristigo behdahm Turks un runa stipri pretim wifai Turku glaudischanai. Schai ohtrai partijai ir par wadoni Gladstons. Tas nupat ir atkal weenu grahmatinu drukâ laidis, kura issaka, kad leetai tagad drihs nestahschoht pretim, tad Bulgarija notiffchoht ohtrreis tahdas pat slepkawibas ka nesen. Kad Turkam griboht wehl weenu gadu laika doht preeksch laboschanahs, tad tas ar ohtreem wahrdeem fakohht esohht tas pats, ka grib nabadsinu kristigohs wehl weenu gadu ilgak tai breefmitigâ wahrdsinaschana tureht.

Wisjannakahs sinas.

No Behterburgas. Ta no Kreewijas Englantei preekschâ likta protokole wehl nau noslehgta, bet zerams, ka Englante gan to parakstihs un tapat ari zitas leelwalstis. Tad fuhthihs pee Turka. Bet wehl ir nelihdsenums dehl armiju mahja laischanas. Kreewija sawu spehku grib tad atloist, kad Turks ar Motnengru islihtit un wisu sawu karaspehku fuhhta pee meera. Bet

Montenegro turahs stihwa pee libkschanas un Turks, ja ari gribetu, sawu eelschligu augonu dehl newarehs sawu armiju atloist. Wehl ari war jautahht: Waj Turks nerunahs pretim, kad tam to tagadeju protokoli no Londones peesuhthihs? Ta tad isskatabs gan druzin us meera pusi, bet drohschiba wehl mafa. Konstantinopolê 19. Merz jaunais parlaments ir atwehrtis. Nahkofchas deenas jau israhdihs, waj schi eeritta buhs wairak nekâ tik kahda spehlite, ar ko brihdi grib paleelitees.

— Berlinê us pahri tirgusplatscheem bij leelaka strahdneeku sawirneschanahs un nemeers, ta ka saldati tika palihga saukti; daschi ir eemainoti un tahdi 45 ir zeetumâ eelikti.

— Serbija turahs itin meeriga. Ir aprehkiahhts, ka schi semite schini weena kara gada ir pasaudejusi 40 tuhst. wihru; ta ir peekta dala no nodohschanu maksatajeem un pilneem strahdneekteem. Ta skahde, ko Turks zaur isposhtischanu darijis, ir isrehkmata us 20 milionu dukatu, ta buhtu peekta dala no wifas Serbijas mantibas; Kneschewatsch pilsehts ir pawifam no semes pasudis. Aleksinaza u. s. Turki namos ir pat grihdas usplehsuschu un kur ween kahda wehrtiba, to aisiwilsuschu prohjam. Bosnija nemeers atkal augtin aug.

Wispah. Kurs. skohl. sap. leeta esam no J. Behring funga luhgti pasiroht, ka buhtu jautaki, is Dseefmu rohtas II. datas Nr. 62. a, b, c, d, e, f, g, h is ohtra driksjuma dseedahht, kur schihs Jahnu dseefmas ar wairak peelikumeem no zeen. Zimses funga puschkotas. Bet ja tahdam tohrim ohtra driksjuma nau, tad tas lai ari paleek pee pirma. S.

Zelgawa tai 14. Merz tapa eeswehtitas 2 diakonises, weena par „Wasu behrnu skohlas“ preekschneezi, ohtra par „draudses diakonisi“, kurai kriht draudses nabagus, slinneelus un patlihduschus apmetleht un palihdseht tohs garigi un meefigi apsohpt. Lai Deews wiru gahdajumus schehligi paschkir! R. S—j.

Wehstule is Zelgawas.

IV.

Waram teescham faziht, ka ari muhsu Kurseme tagad fahkabs jautraka un apfinigaka dsihwe pee Latweescheem, to deewsgan peerahda muhsu laikrakstu zeenitaju wairoschanahs, laulskohlu pildischanahs ais behrneem, dseedataju-kohtu un lasischanas-biblioteku dibinaschanas, sagatawoschanahs us wispahrigu Kursemes skohlotaju-sapulzi, rikfoschanahs us Latweeschu isglihtoschanas-beedribas zelschanu, teatera, dseedaschanas un weefigu wakarû zilaschana us laukeem, Kursemes brihwlaischanas-swehtku pahrgrohssichana par wispahrigeem tautas-swehtkeem u. t. j. pr. Bet schahdai jaunai dsihwei ari wajag jaunahs un kreetmas baribas, ja ta grib sawam noluhkam it tairni eet preti. Tomehr lehni, pa wisam lehni ar leetu paschu ees us preekschu, ja ta pee mums netiks pabalstita no wihreem, kam teescham weseligis un apkehrigs prahts preeksch scha laika ihstehnahm wajadsibahm. Kas pats nau dsihwu dalibu nehmis pee muhsu Kursemes tauteschu weenteesigahs dsihwes un darboschanahs; kas pats nau muhsu Latweeschu ihstohs preeklus un behdas lihdsi baudijis un lehnâ, fatizigâ gara allasch tik to labu zilajis; tas welti sawu muti par muhsu „Baltijas sadshwi“ atdarihs, — un lai tahds rakstisu waj simts wehstules par muhsu sadshwi un muhsu augoneem; muhsu pirmahs sadshwesaugons ir tas, kas tik wisur grib kertees un wisur laboht pehz sawa newefeliga prahta. Jau ari tagad peenahk tas laiks, kur laudis fahk peenahzigaki ar faweem leelibas-wihreem apee-

tees. Ne sen wehl kahdâ leelakâ pullâ kahds pasihstams wihrs leelijahs, ka winsch ne-efoht tahds, kâ kahds zits, kas pee mohderes peenina pagrabâ mihtoht; winsch efoht tas, us fo wisa Latweeschu attihstiba (warbuht gan: fatihstiba!) guloh. Kad schis wihrs fawu galwinu jau wisai bija eefildijis ais preekeem par fawu leelu nopelnu, tad tam ziti wina beedri eerahdija drohfschu darba-weetu kahdâ tuwejà zuhlu-stalli, kur tee tam sika prahtu wairak us sem- un lohpkohepschanu grohsiht, nekâ us Latweeschu attihstibas fatihstifchanu. Uri par mahzibu — kam der! Kas tautai grib buht par wadoneem, teem gan waiiag wispirms femis paschus praht wadiht, teem waiiag ween-prahrtigi un apdohmigi lihds ar ziteem strahdaht, teem waiiag wifas pretibas sinacht islihdsinacht draudsigâ fatizibâ un ihstena mihlestibâ us fawu tautu; ja tâ buhs, tad sinams ari pareisi ispratistim zetu un weetu muhsu laika waijadisbu islihdsefchanahm; tad pareisi eewehrosim muhsu ihpaschi schim laikam zilato semneeku peedalischanohs un lihdsstrahdaschanu pee draudses, fsholas un pagasta darifchanahm; tad ari muhsu semneeku paschwaldifchanas gatawiba pagastôs un draudses peenemfees un stiprinafees.

Za kahdâ weetâ muhsu semneeki schai waj tai sinâ israhdtohs par wahjeem, tad nenoteefasim pehz tahs weetas wifas zitas weetas un neschaubifimees wisai par muhsu semneeku negatawibu paschwaldifchanâ. Ka us pagasta, us draudses pamata wisa walts atballstahs, ka weenas weetas labais gars un laba preekschihme par bagatigu fwehtibu preeksch wifas semes fadsihwes der, schi pateefiba nu gan wairs nau ihpascheem plascheem wahrdeem japeerahda. Tagad, kur wisa Baltijâ aifweenu jo wairak paschwaldifchana pa pagasteem un draudsehm eewesta, ir stary semneekteem prahts un sapraschana mohdufchs us jautraku peedalischanohs pee wispahriga labuma padfihdinaschanas. Bet paschwaldifchana ir ari wehl tahda jauna buhschana, kas lihds ar jaunahm teefibahm ari jaunus peenahkumus pagehr, tâ ka kâ tik waram faziht, ka tam, kas grib mahzitees peldeht, ari uhdeni ja-eet. Par muhsu semneeku patstahwibas peenemfchanohs gan ruhpejahs pehz eefpehschanas muhsu Latweeschu laikraksti, tomehr ari muhsu fsholahm ir schai sinâ wehl dauds jastrahda. — Za schim laikam gribam lauzeneekus peenahzigi un laika-lihdzigi attihstiht, tad mums pahz wifahm leetahm tas ir jarauga dariht lehtus, derigus rakstus laudis laischoh. Muhsu laikrakstôs dascha bals un pamahziba it lehti pasuhd ais laikraksta-faturas daschadibas. Tapehz waijadsetu raudsiht scho noluhku zaur lehti pee-eijameem derigeem raksteem panahkt, kurus laiku pa laikam waretu isdoht un isdalih. Schahm grahmatinahm waijadsetu darbotees tik ween ar wifadahm wispahri-derigahm pamahzibahm — jautrâ un wefeligâ garâ. Za pa tahdu zetu puhlesimees, tad gan to peedsthwosim, ka muhsu semneeki paschi fawas darifchanas ar weenu wairak pareisi sinahs wadiht un ka wispahriga labklahfchanahs sels un plauks.

Bertrama Rahrlis.

Kâ kahds Englaundeetis Kurssemê wirtschafstejis.

(Beigungs.)

Engl.: Zuhdsu, fsholas kungs, nerungjeet tahlak; jo redsu, ka juhs stihwi gribat palikt pee wezas buhschanas. Es gribu wisu atjaumoht un juhs redsefeet, ka schis widus paliks par

paradihsi. Paslapejeet tik man tohs zilwekus. Par to jums dauds pateifschohs un wehl fo labu dahwinaschu. Aymeklejeet mani. Pateizohs par laipnigu apfshlischanu un eeluhgfschanu; darifchu, kas stahwehs manâ spehâ un wasâ.

Engl.: Ar Deewu! us ahtru faredsefchanohs!

Shohlotajs: Ar Deewu!

Engelifchu wirtschafstes meisters aibrauzâ un fshohlotajs fawas amata gaitas nobeidstis raudsija tam gahdaht kahdus deenderus. Bet kurus kalpus tas usrunaja, tee jau Englaundeescha muifchas buhschanu pasina un tadehl atbildeja: „Pee ta mehs negribam eet, winsch neproht muhsu walodu, nedohd muhsu eerastu baribu, baro arween ar baltmaifi, mums newaijaga wis mahzitees engelifchu wirtschafsti.“

Tahdâ wihse kungs newareja dabuht gahjejus, neds tumumâ neds no tahluma un tam ar wisu engelifchu wirtschafsti bij ja-eet pohstâ.

Gadu no gada kungi to jo masak zeenija. Tas gan wehl arween pee wineem brauzâ zeemâ, bet tee to tik labi ne-usnehma. Kahdâ deenâ tas pee grafa bij us brohfastu. Grafs ehda redihsus fahli mehrzedams un melnu maifi peekohsdams. Englaundeetim tahda rikte negrib fmekeh. Winsch paleef wehl tur us pusdeenu. Pusdeenâ daschadas riktes nahk us galda, tautainas un trekas, bet stary wifahm tik melna maifa redsama. Grafs ehk melnu maifi, bet weefis gaku us schlihwja lizis raugahs us maifes tik bailigi it kâ kad ta gribetu winam kohst. Grafs skatahs un fmaida. Weefis redsedams, ka baltmaifi newaretu fagaidiht, ehk zepeschus bes maifes fazidams: „Par dauds trekna gala.“

„Peekohdeet maifi, tad nebuhs tik trekna,“ grafs faka.

„Melnu maifi wehl nekad ne-esmu ehdis,“ winsch atbild.

„Nu tad ehdeet tagad, tizeet drohfschi, ta nau gists, no tahs nemirfeet.“

„Bet kâ lai zilweks to ehk, fo tas nekad nau fmekejis!“

„Kad zilweks to ween gribetu ehk, fo tas ir fmekejis, tad tam us weetas buhtu badâ janomirft. Jo kad zilweks pasaulê eenahkt, tad tas wehl neko nau fmekejis. Zuhg gribet buht wihrs un kungs un tik to ehk, fo jau papreeksch fmekejuschi. Tas nau pareisi.“

To dsirdejis winsch eekohda weenu kumosinu rudsu maifes un tad luhpas fakneebis teiza: „Al wai, zil melna!“

Tas melnas maifes kumosinusch leezinaja, zil lohti Englaundeetis stihwejahs pret Kurssemes eeraschahm, lai paliktu ustizigs fawai engelifchu buhschanai, bet winsch ar fawu engelifchu wirtschafsti gahja arween wairak us leiju, un kad muifchas ihpaschneeks redseja, ka tas eefsch teem dauds gadeem muifschu wairak iswirtschafsteja nekâ uskohpa un pee tam nekad fawu gada arenti newareja aismakfahkt, tad tas tam muifschinu atnehma teifdams, lai tas atkal zitur eewedoht fawu engelifchu wirtschafsti. Sweschais nu ar kahdu Wahzeeti kohpâ fametees aifgahja us Leifcheem un tur muifschinu nehma us renti, bet kâ dsirdeju, tad ir tur ar wisu fawu beedru efoht iskritis zauri.

Tagad engelifchu wirtschafstes muifschina kahdam Latweetim atdohta. Winsch maksâ dauds, dauds wairak, nekâ Englaundeetim bij nolikts, un pee tam ir pilnigi turigs wihrs un tas nahk no tam, ka winsch newirtschafste pa engelifsti, bet wirtschafste pa latwisfi. Tas neween ir prahrtigs semneeks, bet wisa ta apgabala bagatafais biteneeks, kas ar seedu faldumu

neween sawu mafu pilda, bet ari dauds flimneekeem firdis atspirdsina.

To muischinu no tableenes eeraugohht man arween frist prahta tee laiki, tad tur Englandeetis pa englisfi wirtschasteja, semi wallës fa-ardams un wihrus ar faldu peenu barodams. Kursemes seme negribeja sweschneekam nowehloht to gohdu un proeku, ka tas kahdu weetinu no winas buhtu pahrlabojis pehz sawahm ahrsemes dohmahm. Rahdijahs, it ka wif, seme, lohpi, un laudis pret to buhtu fazehluschees un norunajufchi tam nepadohtes. Gan tas publejahs un ahlejahs, studeereja un prohweja, bet nefas ne-isdewahs. Kursenneekeem bij Jareds, ka ari ahrsemes semkohppi nau wis nemaldigi meisteri. Ar scho stahstinu ne-esam wis gribejuschi jauno laiku simtejadas jamas gudribas un mahzibas aistift, bet jo wairaf paslubinaht, lai wifu ko dsird labi ewehro, rauga gruntigi isswehrt un sawa dshiwë tad prahtigi eepafeht. Wifs neder wifseem. Bet dauds jaunas leetas deretu gan muhsu semkohpiwas dshiwë. Tomehr wifs ar prahtu. Zitadi eet ne wis kalnâ, bet leija.

Fr. M.

Waj us swaigsnehm ir eedshiwotaji?

Dabas sinatnibas beidsamajôs gadu desmitôs ir warenaus johtus us preekschu spehruschas un spehj tagad jau atbildas doht us dauds leetahm, kas nesen likahs dsiti apflehtas. Waj debespsihdeklî ir apdshiwoti? Ta ir pateesi swariga jautaschana. Kas lai dohd to atbildu? Kas lai sinas atnes tur is tahs tableenes? Tas weenigais wehstnesis ir tas gaismas stars un wina waloda nau wairs tik tumfcha. No 1860. gada, kur Bunsens un Kirchhofers gaismas zelus nehma skaidâ isswehrtchana, tagad dabas gudrotaji spehj no katra gaismas stara noswehrt, tas ta par swaigsni, no kuras winsch nahf, waj ta ir zeeta, sabeesejusi, jeb wehl schkidra jeb garainu mahkulôs. Ta no sawas 20 milionu juhdscham tahlahs faules sinam, ka ta ir degoscha, schkidra lohde, ap kuru eet degoschu twaiku johsta. Ta sin tagad nowehroht, kahdas pat tahs tahlahs stahwu swaigsnes ir, kas dauds tuhstfofch reis tahlahu nekâ faule. Dabas gudrotaji ir noswehruschî, ka tee tablee spihdeklî ir no tahdahm pat dalahm, no kahdahm muhsu semeslohde un ka tur ari tee paschi dabas likumi walda, kahdus schë redsam waldam. Jau slawenais prahtneeks Kants spreeda, ka wifas staigulu swaigsnes (planehts) eet zaur schahdu attihstischanos: 1) ir karsti twaiki, 2) paleet par degoschu schkidrumu, 3) apfahst ar misu, 4) degoschais todohls lauschahs zaur atdsisuschô garofu, 5) pilniga atfalschana un zeetpalitschana, nu ir pilnigs planehts. Ar tagadejeem milsu fihkereem war us wifahm pusehm useet spihdeklus, kas waj us schihë jeb tahs kahpenes stahw. Un kur swaigsne ir par zeetu gabalu palikusî, tur rohдахs tad ari augi un dshiwibas pehz sawas rindas. Tapehz ja gribam atbildu doht us to jautajunu, waj debespsihdeklî ir apdshiwoti, mums papreekschu ir ja-ismelle, zil tahlu winsch, no twaiku buhschanas fahdams, ir jau attihstijees, tad ari sinasim, waj tur jau fahkuschi tee likumi waldbiht, apafsch kuru waldbibas ween dshiwibas spehj buht. Tas weens planehts Merkurî us, ir trihs reis tik tuwu pee faules nekâ semeslohde; deht ta faules tuwuma winsch wehl nau deewëgan smalki apwehrohts. Dauds gaischaki spehj spreest par Wenus planehtu, scho skaisu

swaigsni, to pasihstamo wafara- un rihta swaigsni. Kad winau apluhko ar fihkereem, tad winau reds, ka sirpi, eekschpuse ir tahda nelihdsena, gaischa lihniija nau no tumfchahs skaidri schkirta, tee abi raji ir ne-asi. Ari pee mehnescha manam leelus rohbus malâ, no wina sen jau to sin, ka us wina atrohдахs apafisfi kalni. Kad ewehro, ka ta faules gaisma atlafstahs atpakal no faules, tad jaspreesch, ka rihta swaigsnes wirsus ir spihdosch. Ari preeksch muhsu semes lohdes ir saws laiks bijis, kur tai bij spohfch wirsus, kur wispahre waldija weenads gais un uhdens wifu leelumu sedsa. No scheem juh-ras laikeem atrohdam noguluschu kaffi no pascheem seemeleem lihds ekwatoram un pat deenwidus pohla pusehm un schinis kaffu strehkos wirsur atrohd ee-akminotus daschadus juh-rasdsihw-neelus no wissemakahs buhschanas. Pohhti reti useet juh-ras augus. Tahdi juh-ras laiki gan tagad ir tai rihta swaigsnei; kad wehji to gludeno wirsu sawikro, tad ari winas ee-apata lihniija grohsahs zitada. Pee wehja klufuma ari tur is uhdeneem spihd tuhstfofchahrtigas juh-ras dshiwibinas un met sawu gaismu tahlu jo tahlu; Wenus swaigsnei ta ir ari druszin paschai sawa gaisma, tapat ka ari us muhsu juhrahm peeredf schahdas dshiwibinu gaismas, kas ka fossors tumfa atspihd, jeb ka Jahnu kukainihts tumfchâ nakti sawu gaisminu dohd. Tahs dshiwibas, kas tagad us rihta swaigsnes mahjo, war tik buht tahs wissemakahs juh-ras uhdenu dshiwibinas. Wehl dauds wairaf pakatâ muhsu semeslohdei stahw tee planehti Jupiters un Saturns. Zaur fihkereem reds, ka winau wirsus wehl stipri pahrgrohsahs; tur walda wehl warenaus karstums, kas nenahf ween no faules, bet scheem planehtem ir saws paschu karstums un ari weena paschu gaisma. Tas wirsus leekahs wehl mihlsts ka mihkla un ir degoschâ karstumâ; ta tad tur nespehj it nekahda dshiwiba buht. Uranus planehts ir masaf pasihstams, winsch gul par dauds tahlu no swaigsnes, ta ka tur newar nekahdas organistkas dshiwibas usturetees. Wispasihstamakais mums ir muhsu zeeminsch, mehnesis. Winsch ir wispahri ar ledu apsegtis, ta tad tur newar nei augi, nei dshiwibas weetinu atrast. Mars planehts leekahs jau fenaf auksts un zeets palizis nekâ muhsu semeslohde. Saules stari winau dauds masaf silba un apspihd, turklaht winsch ir dauds masafs nekâ muhsu seme un wareja ahtraf atdsist; tur buhs gan jau ari fenaf organistkas dshiwibas raduschahs, bet ari winas peeder tik tahm semakajahm kahpenem, jo fala lihntjas sneedsahs tur lihds pat widus johstai. Muhsu semes lohdi ir Deews radijis par weetinu, kur mehrenahs gaisa johstas tik leelu dalu no wifa wirsus eenem un tapehz tad ari dshiwibu attihstischanaî tee wis-tahlakee zeli ir atwehrti; tahlaki nekâ kahdam zitam debespsihdeklam. Ta tad waram faziht: Muhsu semeslohde ir ta swaigsne starp wifahm swaigsnehm.

R. D. 3.

Atbilda.

J. B. — **W.** Juhfu stahstinu no teem ahboku sagkeem patawisim us augku laiku. Latw. aw. apgahdatajs.

Preeksch **kriftigeem karabehdu zeetejeem** Turfôs eemalfati no Sal-dus latw. draudses 8 rubl. 81 kap. pee Latw. aw. redakzijas.

Latw. Awischu apgahdatajs: **J. B. Safranowicz.**

No widaugstas
fas ministertijas
atwehlehts.

Pre

C. J. Bluhma,

Zelgawa, epera eela Nr. 18,

war wifadas **feeweschu un wihreschu gama-**
fchas par lehtako zenu dabuht; tapat ari wifadas
apitelleschanas eefsch fchi amata teel eefsch ihfa
saka idaritas. Pree augfcha mineta war ari weens
gobdigs **jannehtis**, kam ir luse furpneela amata
mahzitees, tublit melbetees.

Nakti no 1. uf 2. Merz f. g. ir uf Apfchures Chrsel-
krohgus stedeles ap pulstien 2. waf 3. diwi firzi issagit:
1) behrs firgs, ar mafu baltumina peere, 10 gadus
wezs, 50 rubl. fudr. wehribu, un
2) melna fehwe, 7 gadus weza, 50 rubl. fudr. wehri-
tiba, pakatas labaja zifla rehte no eefpehruma.

30 rubl. fudr. pateizibas algas

apfohla tam, kas sabdsbu war gaima west. Blidenes
Magaschu fainneeks Sturm. (Wdrefe: Blidene pr.
Bachhof.)

Nakti no 24. uf 25. Februar f. g. ir Disch-Gramsda
Uichel fainneekam Pehterim Leemal is staka issagts fare-
kani behrs firgs, 5 1/2 gadus wezs, mafa balta sibme peere,
fifschu weela uf kalla balts flektis, 4 pehdas un 7 zel-
las augsts. Kas skaidras sinas par to firgu jeb to
sagti waretu doht, dabuhs

35 rubli pateizibas algas

pre Disch-Gramsda pagasta teefas. 3
(Nr. 30.) Preefchfehnd.: G. Smiltneef.
Pag. teef. ftrhw.: Feldmann.

27. Februar f. g. wakarā, ir pee Suntaschu Ku-
mekrohgus nosagta tumfchi peleka, 6 gadus weza
fehwe, 70 rubl. fudr. wehribu, preefch baltahm kura-
fchahm eejuhgata, ar labu lohlu, labahm abdas falahm
un lenzelhm, la ari eemaukteem. Kas par fcho kehwi
waretu skaidras sinas doht, dabuhs

20 rubl. f. pateizibas algas

no Suntaschu pagasta waldibas. 2
Suntaschōs, 4. Merz 1877. (Nr. 103.) (S. W.)

25 rubl. fudr.

pateizibas algas!

9. Merz f. g. man tifa Bekerkrohgā, pee Dohbeles
leelzeta, zaur eelaufchanohs, starv pulstien 2. un 4. no
rihta, leels melns firgs, 10 gadus wezs, kreifaja wufē
pah ribahm mafs balts flektis, uf siblern eejuhgts
sakas friju kamanās ar melnu aittabdu ohderetu deki
— nosagts. Kas man fcho fahdsibu peerahda, dabu
augfcha mineto pateizibas mafku.

Slaktermeister A. Berent,
Zelgawā, ais Annas wahrteem.

Brahwneekem par jinu,

ka uf grunti pastahwofchu ikumu fastabdu peenabziga
gabijuna ralfsus **ari krohna mahju leetas**, kas
pehz wajadibās pee fchreenes teefahm un waldehm
jeb Pehterburgā pee augtalahm teefahm eefneefamti.
Dsihwes-weeta: Zelgawā, Sfrihwes-eela Nr. 11.
apafsch-lahschā pa labbu robhu. **Minas-stundas:**
Preefch pusedenas no pulst. 9—11 un pehz pū-
deenas no pulst. 3—5. **D. Tomberg.**

Jauns gada-tirgus.

No fchi 1877. gada fahloht tifs ifgadus 12.
April un 7. Oktober uf **Waltriku Wils-**
muifchōs (Schloß Neubausen) laukeem lohpu- un
krahmu-tirgus noturehts.
Waltriku-Wilmuifchōs, 4. Merz 1877. (S. W.)
J. Gutpeks, muifchwaldiba.

Labas lehzas

preekch fehklas ir eefsch krohna Uhsinu muifchōs
pahrdohdama. 3

! Ubtupe!

Lihwes-Behrtes meschlunga muifchōs tifs 13. April
f. g. wifas gobwis, labi turetās, un dafchadas wif-
fchaftefseetas wairafkohltajem ubtrupe pahrdohdas.
Ubtupe eefahftees pulstien 10. preefch pū-
deenas. — 3

Pagasta ffohlot ajs,

kas Zrlawas seminarija fawu etfanti nolizis un pees
nahlamas ustrahdischanas sibmes war peeneft, teel
preefch krohna Pehrkonas pagasta ffohlas meklehts;
— Naktalu norunu deht jameldahs lhhds 23. April
f. g. pee Pehrkonas pagasta waldibas. 3
Pehrkonē, 12. Merz 1877. (Nr. 126.) (S. W.)

Dakters Mandelstamm

it ihpafchi **ahrsts** preefch **azu-wahjibahm**;
dshwo **Rihgā**, fungu-eela Nr. 23, pee grahmata
pastes.

Frischus

Mafklawas un Kursemes bihdeletus

kweefschu miltus

pahrdohd
C. Höpkeris, Zelgawā,
fahls un falku andelesweeta.

Latweefschu teateris

ar weefibas wakarū isrihlohts. Gefahlmus pulst.
6. wakarā. **Sfrihtotaji.**

Wezahs kreditbiketes

(papihra naidu)

pehrf Metfanders Rapowerts kaufmana R. Z. Taubes
andeleweeta, Zelgawā, katoku eela Nr. 11.

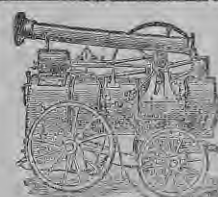
Fotografs Cenglers,

Zelgawā, pastes eela Nr. 20,

pagatawo fawā jaunetahtā fotografija ari bilbes
dabigās pehrwēs par lehtako mafku.

Weitene

no 12 lhhds 13 gadeem war meetu dabuht pee behr-
neem; jameldahs leelaja eela Nr. 40, pee difchler-
melitera **Bluhma.**

B. van Dyl
Rihgā, Smilshweela,

Claytona

lofomobiles un
kulam, mafchinees

Padarda

superfoffatu,

un wifadas laurifajimeezibas mafchines un riblus-

Wakara un Rihsta

Gemespuslohdes

Lato, lantehris, fo Lato, aw. lahtaji bej labdas maf-
fas dabuja, buhs wehl dafchōs ekfemplardōs ari preefch
ziteem dabujama un mafka 25 kap. **Besthorn f.**
grahmata bohde Zelgawā. Par puslohdehm
atrohdam ffohlas itlai wahju lantehrites, zeram, ka
ari fchal Lato. lant. buhs pee ffohlas seenahm fawa
deriga weetina. 6

Smehde ar dshwojamu istabu

ir uf renti idoddama. Klahstas sinas dabunamas
Dandables frohgū pee krohdseweca **J. Zinkowshy.**

Linu un pakulu dshjas

wifōs nummurds teel pahrdohdas

B. Eugen Schnakenburg kantori

Rihgā,

leelaja pils-eela Nr. 1, vreti jaunajai breshai.

(Par labaku atrafcham pee seenas redsefi
fihmi ar dshju pakahm.)

Labi dihfstochas

ahbolina

un

timoteja fehklas

pahrdohd par lehtateem zeneem 1

Piccop un beedris,

Zelgawā, leelaja eela, pretim Latweefchu basnijai.

Dihgtofchas

ahbolina

un

timoteja fehklas,

ka ari

superfoffatu

un

famaltu gipfi preefch ahbolina

pahrdohd

S. Heyster's,

Zelgawā, leelaja eela, pee Melna gaita. 1

Ferdn. Besthorna grahmata-bohdēs Zelgawā
un Kulbigā ir fchi grahmata dabunama:

Riffena farunnas par

Luttera majo katkifmi.

Grahmata wifceem Deewa wahrdū mibtotajem,
un ihpafchi itlin derriga **rohkas-grahmata ffohl-**
meistereem.

Pahrtullota no **L. Silpaufcha.**

Preefchwahrdus fchal grahmatal peellizis **R. Bergmann**
Ruhjenes wezz. lutt. mahzitajs.

Mafka 1 rubl. 75 kap. fudr.

Skablotaji pehz fchihis grahmataf fawās ffohlas
tizibas mahzibas dohdami drihs nomanihis, ka tabs stuns-
das buhs behrneem jo patiblamos un daudf fwehtibas
atnefhs preefch pafcheem un behrneem. Ari wifceem
ziteem fchi grahmata eewehlama par tizibas ufai-
fchānu. —

Diwi neweenadi behrni, jeb grahmatafina, turā
stahls un pamahzifchana: ka buhs un ka nebuhs
ar lohyneem dshwoht, farahfitta preefch behrneem.
No Chr. Schönberg, Ruzzawas draudfēs ffohlmet-
stera un ehgelneela. Mafka 6 kap.

Drutahs pee **J. W. Steffenhagen** un dehta.

(De laht peelikumus: **Dafnijas un ffohlas sinas.**)

Basnizas un skolas sinas.

Weens Kungs, weena tijiba, weena kristiba.

Rahditajs: Sinas. Rahds wahrs par nabagu dahwanahm. Rahds wahrs par Schiddeem. Preefch Jelgawas laiw. kurtmebno skolas. Preefch luteru palihdsibas lahdes. Misjones dahwanas. Jelgawas laiw. pilsehta draudse. Misjones lapa.

Sinas.

No Kurjemes lauffkohlun wirskomisjones ir issludinahts, ka wisi tee skolotaji, kas jaunajem skolnas likumeem spehka eestabjoht, jau stahweja skolotaju amatos, ja ari nebij seminaros mahziti, ari us preefchu tohp par amata derigeem eestaititi un war us zitu skolotaja weetu aiseedami tuhda lapt preefcha stahditi us apstiprinashanu, ja turenas skolas komisjone no sawas pufes nepreprasa wehl ekfama nolikshanu.

Preefch Juhdu misjones Baltijas gubernas schinis deenas tika us Jelgawu atsuhditi 1500 dahlderu no Norwegu semes. Tur Kristianas pilsehta jau fen gadus pastahw luteru beedriba preefch eefshkigas misjones, kas ari par Juhdu misjones leetu gahda. Sweedros un Norwegos Schiddu nau, ta tad wini sawas dahwanas fuhta us mums, tur Juhdu misjonei leels darba gabals. Norwegeefchi ta dshwu dalibu nem pee schihs leetas, kaut gan wini ar paschu azihm neredi to pohstu, kahda Israeta behrni bes Pestitaja miht. Lai tad wina dedisiba ir par paslubinataju ziteem tijibas beedreem.

Par to jaunu strahdneeku, Dworkowitsch k., kas zeen. Gurlanda mahzitaja weeta to Juhdu misjones darbu pee mums lai nem tahluma kohpshana, dsirdam, ka winsch jau schinis deenas no Warschawas dohsees us Tehrpatu, tur wehl daschas mahzibas grib smeltees un tad ekfamu nolikt, ka war amata stah.

No Kandawas. 31. Dezember 1876. g. palika 25 gadi, kamehr zeen. Sachtu mahz. Bilterling k. no Kursemes basnizas teefas par Kandawas aprinka prahwestu apstiprinahts. Schi aprinka mahzitaji gribedami sawu preefchneeku gohdaht, bet daschadu amata darbu deht newaredami paschi tani deena tur buht, bij zaur Kandawas zeen. mahz. sawu laimes wehleshanu un pateizibu issazijuschi. Kad 8. Februar schi aprinka mahzitaji Kandawas mahzitaja muishah bij sapulzejuschees, tad pasneedsa zeen. un gohdatam prahwesta tehnam ar dauds jaukahn bildehm un glihta mahla eefectu Wahzu bibeli par pateizibas un peeminas sismi. Ari Blihdenes, Salbus un Jaun-Auzes zeen. mahzitaji — prahwesta tehwa snohiti — bij us scho gohda deenu atbraukusch.

Par Widsemes ewang. luteru konsistorijas presidentu ir iswehlehts landrahta kungs barons R. von Wolff.

— Par teem 10 tuhst. rubteem, ko muhsu Kungs un Keisars jau fenal bij atwehlehts Widsemes riterfchastei preefch skolun waijadshahm, dsirdams, ka landags nospreedis tohs doht par peepalihdsibu us weenu augstaku skolun, kas Zehsu tumama buhtu zetama.

Senakais Tehrpatas profesors Dr. Bulmerinq, kas tagad Wahsemu dshwu, schogad sawas sudrabkshas swehtidams ir miht peeminejis Rihgas Martina basnizas skolun un tai preefch skolnas waijadshahm dahwinajis 500 rubli. Schini pascha sawa gohda deena winsch wehl weenu dahwanu (1000 gulschu) pasneedis kahdai masai luteru draudsei (Franzenabad) Behmu semu, lai ta spehtu sawu eefakhtu basnizu pabeigt usbuhweht. Winsch schini weselibas amota wairak reises meefas atspirdsinashanu smehlees un tagad schahdu pateizibas upuri atnesis.

Willandes gimnasijai ir par direktoru iswehlehts H. Seeseman k., lihdschinigais skolnas kungs pee Jelgawas gimnasijas. Ne ween Jelgawas gimnasija, bet ari wiss Jelgawas pilsehts ar wina aiseeshanu lohti dauds pasaudehs, jo Seesemann kungs bij galwa un laba rohka pee wiswisadahm gaismas un labdaribas eeriktehm Jelgawa.

Rahds wahrs par nabagu dahwanahm.

(Beigums.)

Kristigai mihlestibai nau nekahdi rohbeschi norahditi. Deewa walstiba ir preefch wiseem, tapehz ari mehs newaram neweenu is sawas frds istunt. Rohbeschus lai leek tawa spehziba, tawa pascha weeta, kas tew wispirms japilda. — Kristiga tijiba mahza, ka nabagi un bagati ir un buhs Kristus draudse; tahs starpibas ir jau no pasaules radishanas liktas, to newar gribeht isdeldeht. Bet kristiga tijiba grib scho starpibu starp bagateem un nabageem lihdsinaht zaur swabadu mihlestibu. „Lai wina pilniba juhfu truhkumu atweeglo, ka lihdsiba rohnahs.“ (2 Kor. 8, 14. un 15.) Dahwanu dohshana paschai eefch semis nau nekahdas wehrtibas, winas wehrtiba ir ta, ka wina palihdsi tuwakam wina behdas, ka kalpo pee draudses un tahlak pee wifas Deewa walstibas. Ta ir maldishanahs, kad to dahwanu dohshanu paschu jau eefkata par labu kristigu darbu, weenalga us ko ta dahwana tohp dohta. Tahda dahwanu dohshana nebhwe ta Kunga walstibu. Tahdu greisu zetu mehs redsam widejds laikos kristiga basniza. Tapehz ari mehs atrohdam katolu semes dauds wairak nabagu nekah ewangeliskas semes. Kad pee weeneem to jau nosauz par swehtu darbu, kad wini tik atraifahs no kahda sawa mantas gabala, weenalga us ko to pehzak isleeta, tad ari no ohtras pufes to wairs ne-eefkata par grehku schihs dahwanas tik peeraustees un no ubagoschanas ween dshwoht. Palihdsibu no brahla luhgtees nau grehks, bet ubagoht un deedeht, kas ir, to par sawu ustura amatu kohpt, kas ir grehks. Gan stahw rakstihst, ka nabagi un bagati buhs allaschin; nabagam buht nau grehks, nei kauns.

Bet stahw ari rakstihst: „deedeletajeem nebuhs stary jumis buht.“ Kad nu deedeleschana ir grehks, tad ir ari grehks, deedeleschanai palihdscht. Katram buhs, zil ween tam ir spehiamis, roudsicht apspreeft, ko wina dahwana ihsti grib isdarihst un pehz tam tad lai winsch dara. Un kur katram sawrup tas daudskahrt nahksees gruhiti nowehroht, tur tad buhs japreezajahs, kur ihpafchas sabeedroschanahs gahda, ka katra dahwana nahk pilnigaki sawa waijadstiga weeta. Uri labdariba ir skunfte, kas jamahzahs un to eemahzahs sawa kristiga dshwofchanâ. Zituz dsird fakam, kad til tai newainigai naba-dsiba buhs palihdscht; tai ne, kas zaur pascha wainu zehlu-foes. Bet tas nau riktigi. Birmâ kahrtâ reti atradihs naba-dsibu, kur it nefahdas pascha lihdschwinas nebuhs klahst. Bet ohtrâ kahrtâ jafaka, muhsu dahwanai nebuhs skatitees atpafak us to, no kam ta zehlufoes, bet us to, ko ta grib laba padarihst. Muhsu dahwinafchanai nebuhs buht spreeschanai un sohdischana. Kur ari pascha leelu leela waina buhtu klahst, mums nebuhs tomehr sawu dahwanu leegt, kad waram zereht, zaur to sawam tuwakam laba zelâ uspalihdscht. Til pehz tam mums buhs jautahst: Waj ta dahwana kalpohs us labu waj launu? Tapehz fauemfim to leetu schahdâs punktis:

- 1) Nedohd nekad, kur tu fini, ka tawa dahwana kalpo us launu, apstiprina eelsch deedeleschanas, palihdsch flinkumam, un grehku uguns kuram malku peenes. Kur no mihksfirdibas doht, ir grehks.
- 2) Ruhpejees firsniigi, zil tu ween wari, isdabuht, kâ ar to luhdschu ihsti stahw un waj tu winam wari doht, un pehz tam tad dari.
- 3) Ne-efi ari par dauds bailigs. Kad tu gripi no peewilfchanas drohsch buht, tad tu nekad newaresi kam ko doht. Kad tu no firsniigas mihlestibas ko dewi, tad atwehli Deewam, to sohdiht, kas tewi krahpa. Tew buhs swehtiba no tawas dahwanas, ari tad, kad tawa dahwana bes tawas wainas ohtram us grehka buhtu kalpojusi. Kad tewi kas peewihlis, tad aismiristi to tuhdat; nepeelihdsini to tam nahloscham. Kabaki buhs, diweem doht, kam nebij dohdams, nekâ weenam nedohst, kur bij gan waijadstiba.

Tai labdaribai ir sawa leela swehtiba. Mchis mahzamees atjehgt tahs Deewa dahwanas un tohpan peetezigi. No labdaribas atlez ari wifai draudsei leela swehtiba. Ne til ween tam nabadsinam tohp palihdschts, bet ta mihlestiba tohp par ihstu faiti stary bagateem un nabageem, dewejeem un nehmejeem. Schahdas faites ihpafchi muhsu laikis jo dedstigi waijaga. Un metam wehl azis us winu fauli. Tas Kungs faka: „Jumis nepaliks ne-atmakfahst.“ Wiasch apsohla stahdiht pa sawai labai rohklai tohs, kas winu paschu eelsch teem issalufschem ehdinajusch, kas dsirdinajusch un gehrbusch un apmeklejuschi. Un apustuls Pahwils faka: Kurfch ar bagatu rohku fehj, tas ari bagatigi pfaus. Un ta bagatifa plauschana buhs ta, ko tas Kungs apsohla fazidams: „Swehtigi tee firds schehlige, jo tee schehlastibu dabuhs.“ (Mat. 5, 7.)

Dr. Uhlhorn.

Kahds wahds par Schihdeem.

Zuhdu misione ir tas darbs, ko Kristus draudse pee Israela behrneem strahda, tohs atgreedama pee Jesus Kristus. Bet kad schinis laikis usluhko to Schihdu tautu, kad neskatahs ween us teem wahrguleem un nabadsineem, kahdi mums Leischu un Pohlu pilsehtindis un meestindis, un stipri ari Kurfem apafsch azihni stahj, bet kad met azis wispahri pahrscho tautu, tad gandrihs isleekahs, it kâ tagad Schihdi no sawas pufes prafahs sawa wihse pee kristigeem sawu misiones darbu strahdabt, t. i. greest us sawu Schihdu pufi. Dauds finti un tukstoschi no wineem nau wis wairs tee waijatee un wahrgufi, kâ fenak, bet ir metufchees ihsti par kungeem un tagad leeli pulki wineem kalpo un wehrgo. Daschadâs mahzibas un gudribâs wini stahj ziteem par meistereem un wadoneem; Schihdu kantoristu un bankeeru skaitis gadu no gada augtin aug, andeles dshwetez zaur winu rohklam; zaur sawahm mantahm tee paleef par dsimtkungeem, par baroneem, par grafeem, par firsteem. Aufstrijâ, Wahzsemâ un zitâs semis winu gudrahs gahwinas un weiklahs spalwinas ir apnehmufchas wisu leelo awischu darba lauku un sawas schihdislas, prekristigas dohmas ranga eepoh-teht kristigeem lastaju pulkeem. Lepnâs runâs wini mehta tohs wahrdus, ka kristiga tiziba esohst iswezejust un eimoht pee gala un wisa nahkamiba peederohst weenigi Zuhdu tizibai. Resenejs Frantschu ministers, Schihds Kremjeh sawa laikâ fazija tohs wahrdus: „Jaunai mesija waltstiba, laizigai un garigai kohpâ, jaunai Jerusalemel jazelahs lihdschshinigo Keisaru un pahwestu weeta.“ 1869. gadâ Leipziga leelâ Schihdu runu deenâ kahds no winu wadoneem fazija: „Lai til brauz kristigahs waltis un tautas pa sawu netizibas zelu us preekschu, lai til eet winu tagadeja attstiba tâ us preekschu, gan tee drihs wisi tiks mums par laupijumu.“ Schee wahrdi un dauds zitâs sghmes leczina, ka Schihdi, ja ari ne wisi, bet daudsi, it no teefas dohma, ka wineem ir saws leels usdewums pee mums kristigeem japastrahda. Un kas tad schai masai tautinai ir ihsti par spehku? Wina turahs pehz tizibas un tautibas tahdâ saweenibâ, kahdâ neweena zita. Pawisam skaita pee 6 miljoni Schihdu; no teem nahk us Wahzsemi pee pus miliona. Kad usluhko winau basnizdshwi, tad tur zaur zaurim ik us 365 nahk pa 1 Schihdu basnizai jeh skohlai. Kur ir wehl zitâs tizibas laudis fewi tâ apgahdajufchees? Kad luhko us dwehsefu pee-augschanu, tad Wahzsemâ beidsamajis 50 gadis dwehsefu skaitis pee kristigeem ir audsis par 90 procentes, pee Schihdeem par 112 procentes. Kad luhko us mantas swaru schini pafauliga dshwete, tad reds, ka mantu mantas fatef Rotschildu un beedru rohkas. Schihdu bankeeru ir jau tagad 5 reis til dauds kâ kristigo. Ohtrâ apkerschanâ, zilweku nowehroschanâ un iskalpinafchanâ, isturibâ un dedstibâ wini pahrspehj wisus zituz tauteschus. Wini proht pirmee apkert un sawu muti ar tahdeem wahredeem pildiht un wisu to sneegt, pehz ko teem pafaules behrneem aufis neef un azis un firdis kahro. Sawâ dshwofchanahs pehz mahzibas tee aiseet wiseem ziteem preekschâ. Kur beidsamajis 6 gadis kristigu behrnu skaitis gimnastias bij audsis par 14 procentes, tai paschâ laikâ Schihdu gimnastia skaitis bij audsis par 30 procentes. Un kurfch lihdsinajahs wineem schtibâ un gausibâ un peetezibâ? Un kâ wini turahs

kohpā! Kā bagatake un spehzigakee weļl pakat nabagakohs un wahjakohs! Kur ween kahdam Schihdu kungam ir weetina ar labu eenahkshānu, tur tas to pateesi ne-aldohs wis kristigam, bet atkal Schihdam. Bet kristigi kungi mehds sawas dsimtmuīschas, ir pat sawus laudis isrenteht Schihdeem. Kad nu tā ufluhkojam to spehku, ar kahdu Schihdi pretim strahda, tad gandrih mums buhtu jajauta: Kā lai zerejam sekmes sawam kristigam misionēs darbam pee Schihdeem? Un tomehr ir un paleek kristigas basnizas usdewums, scho darbu patureht wehrā. Kamehr tas wahds ir atskanejis: „Gita wifā pafaulē un dareet par mahzēkeem wifus laudis, kamehr tas ewangeliums ir parahdijees kā Deewa spehks par pestišānu ikweenam, tamehr newaram ari no schi darba atkahptees. Tas apustuls Pahwils, kaut ari tee Juhdi sawas ausis wina fludinašānai aishahsa, tomehr arweenu atkal nahza no jauna un usmekleja tohs Israeta behrnus. Wifa wina grahmata us Rohmneekem rahda, ka winisch newar aismiest Israeti, to no Deewa isredsetu, ar augstahm dahwanahm puškotu tautu, no kuras lai atlez leela swehtiba wifahm zitahm. Ka tas kungs winu nau atmetis, to rahda jau ta brihnischka leeta, ka schi tautina pehz diwi gadu tuhktoscheem wehl stahw tik spehzigā, tik nefajaukta. Tā ari mehds to newaram is prahta islaist. Jau ta pateiziba par to pestišānu, kas mums is Israeta widus zehlusees, muhs skubina, pee wineem strahdaht, winus tai ihstā gaismā wadoht; tāpat ari muhsu grehku parahds, ko esmu krahjusch lihdš schim negahdadami deesgan par wineem jeb daschadi noseegdamees pret wineem, muhs us scho misionēs darbu pee wineem skubina. No daschahm pušehm mehds atbildeht, ka wehl us to ne-efoht laiks, jo pehz swehteem raksteem buhs papreeksch wifem paganeem tai ewangeliuma gaismā staht; turklaht ari pee wifa ta darba wehl par daudš mas augtu atlezoht.

(M preekschu beigums.)

Breeksch Jelgawas latw. kurlmehmo skohlas eemakfati:

no Gramsdes dr.	9 r. — f.
„ Samihtes dr.	6 „ — „
„ Jelg. Wahzu Triad. dr. (upura dahwana)	10 „ — „
„ Wahnes dr.	3 „ — „
„ Wehsites pagasta wezaka Jr. Andersohn	1 „ — „
„ Dalbes un Kihwes dr.	3 „ 50 „
„ Stendes un Spahres dr.	23 „ — „
„ Sabiles dr.	10 „ — „
„ Rihzes mahz. wehl	— „ 40 „

pawisam 65 r. 90 f.

Jelgawā, 25. Februar 1877.

Zaur Kurl. guber. awischu redakzioni no Friedrichsberga barona v. Firds f.	— r. 45 f.
no G. M. Jelgawā.	— „ 44 „
zaur Jelg. kwartalwiršneeku Busch f. (stihdes salihds. leetā)	5 „ — „
no Leel-Auzes prahwesta f. Raison	3 „ — „
„ Meschamuischas dr.	2 „ — „

pawisam 10 r. 89 f.

Par schahm dahwanahm, kā ari wifem latw. kurlm. skohlas draugeem sifnigu pateizibu issazidami newaram palikt sawu noschehlumu tē awises ne-issazijusch, ka Latweeschu paschi lihds schim wehl tik mas par scho skohlu grib sinahht un gahdaht, kur tak winu nelaimigakee behrni teek apghadati un zilwezibai atdohti. Behrnajā gadā no wiswairakahm latw. kirsphelehm it neweens pats kapeikits preeksch kurlm. skohlas nau dohts, zitas leelu leelas un turklaht bagatas draudses tik pahri rubsus demuschas — waj tad brihnums, ka skohlas parahdi sneeds lihds 9000 rubl. un pehrnājā gadā lihds 900 rubl. bij wairaf isdohschānas nekā eenemschānas! Peeprafschānu netruhkt nekad, lai kurlm. behrnus usaem un pa walti lai isskoho, bet kā to gan lai eespehj, kad tauta pate tik mas us to palihds. Skohlā tagad 35 behrni, pee kureem strahda 5 skohlotaji. Katra behrna ustureschāna maffa skohlai ilgadus 165 rubl., tē warehs noprast, ka skohla bes Latweeschu tautas dedsigakas peepalihdseschānas newar pastahweht. Un kahda leela apgruhtinašāna tad tas buhtu, kad katris Latweetis pee galwasnaučas maffašānas sawam pagasta wezakam ari eedohtu kahdus 7—10 kap. preeksch kurlm. skohlas?! Kad tak wifā tā daritu, tad sanahktu it weegli tik daudš, ka wifus latw. kurlmehmus behrnus waretu pa walti skohlā nemt un isskohoht. Aldareet firdis un rohkas, mihli Latweeschu, preeksch saweem nelaimigeem tautas behrneem, peeminedami, ko Kristus saka Mattheus 25. nod. 40. un 45. perschā.

Jelgawā, 7. Merz. 1877. Mahz. R. Schulz,

kurlm. skohlas direktors no Kurl. pufes.

Breeksch luteru palihdsibas lahdes no weena Lutrinu draudses jaunekta R. B. 4 garig. grahmatas preeksch Luteru tizibas beedreem Kreewusemē eefuhhtas Jelgawas apr. komitejai.

— Pee Leepajas apr. komitejas eemakfati zaur zeen. mahzitateem no Grobinas draudses 8 rubl. 38 kap., Kurlischu dr. 18 rubl., Kubbas 10 rubl. 43 kap. (3 rubl. preeksch Sahmu salas skohlahm), no Greeses 10 rubl., no Walteiku dr. 10 rubl., no Leepajas wahzu dr. 164 rubl. R. Kienig,

no Leepajas apr. komit. pufes.

Misionēs dahwanas sanemtas no Jelgawas latw. lauku draudses 21 rubl., Skohdas 6 rubl., Lutrinu draudses 9 rubl. 44 kap. (starp teem 2 rubl. Juhdu mis.).

R. Kaeder,

Kursenē mis. generalreferents.

Jelgawas latw. pilsehta draudse

no 25. Febr. lihds 11 Merz.

1) Dsimusch: Christoph Johann Schwalkowsky, Jacob Martinsohn, Matthis Norenberg, Peter Theodor Mahwing, Jacob Johann Fritz Ohding, Margareth Alexandra Lisette Kautlein, Louise Antonie Seeberg, Anna Pauline Jenny Rosenthal, Dorothea Johanna Emilie Schumann, Marie Magdalena Schagatte un weens nedshms puksis.

2) Ufaukti: telegrafists Wilhelm Gmfing, bis. underofficiers Jfchellē ar turenēs Mai-udfischu kaimneka Zahua Berka meitu Jfse; Ernst Strauds, kufcheris Rihgā ar Brigitta Juliana Eichholz Jelgawā; bitelneeks Martin Pihis ar Lawihse Masais; muhrneeks Geert Rosenberg ar Lotte Jaegermann; kufcheris Jamis Bungsch ar Helene Schenewitz.

3) Mirusch: atr. Lisette Schneiders, 75 g. w.; atr. Lawihse Neumann, dsim. Kondrauschausky, 93 g. w.; atr. Marie Grünvogel, 76 g. w.; stradneeks Zahnis Wannags, 45 g. w.; deenestmeita Anna Brink, 40 g. w.; balbeers Christoph Zwanow, 18½ g. w.; Natalie Amalie Mey, 10 mehn. w.; deenestmeita Lihne Stolzer, 76 g. w.

Mahz. R. S.

M i s i o n e s l a p a.

IV.

Mat. 9, 37. **Plaujama gan dauds, bet mas plahweju.**

Gribu tagad tewi, mihtais lastajš, pawadiht uš plaujumu weetu un tewim to israhdiht. Tandehl nem preeksch sewim semes puslohdu landkahrtes, ko awischi apgahdataji schim awischi nummuram klast dewufchi un pahrlasi semes puslohdu istahstischanu (mis. I. II. 2. un 3.).

1. Mihta puslohde no Widus-juhras un Giropas pret rihteem isteeptahš Ašija. Gar Widus-juhras lihkmun ir Kahnanas seme ar Jerusalemi, no kuras tas pafauls gaischums isgahjis, pret seemeleem pusfala: Mas-Ašija; pret deenaswidu Suezes semes schaugums, farkana juhra un Arabijas pusfala, tahlaki pret rihteem Sihrija ar Damastu, Mesopotamija starp Gifrata un Tigrisa upehm ar Bahbeli un Persiju pee Persijas-juhras. Schinis widos mahzija tee apustuli un ahtri tahš semes guleja Jesum pa kahjahm un izzehlahš tahš seededamas draudses, wiswairaf Mas-Ašija, ko fw. Bahwils malu malahm zaurstaigadams atgreesa pee kristigas tizibas. Tahdas draudses bij Ehwešā, Galatija, Kolofās, kurahm Bahwils rakstija fawas grahmatas un aridsan tahš draudses, kas Zahna parahd. gr. 2. un 3. nod. minetas. Pehz Bahwila nahwes fw. Zahnis Ehwešā apmetees mahzija tahš draudses. Pehz apustulu lai-keem tahš draudses ar Deewa wahrdun brunahm pahrspehja wifadas kahrdeinaschanas, kas zehlahš zaur waijaschanahm un wiltigeem mahzitajeem, bet kad meera laika tee kristiti bij kuhtri un drohschi palikuschi, tad tas zirwis teem lohkeem pee faknes tapa peelikts un tas klohnis ar wehtekli wehtihš. Tas notika 622. g. pehz Kr. peedš. zaur Muamedu, kas peedšima Mekā eeksch Arabijas. Schis wiltineeks, leelidamees, ka esohť Deewa leelakais praweets, leelaks nekā Mohsus un Kristus, kristigus ar Zuhdu un paganu mahzibahm fajaukdams, mahzija jaunu tizibu, ko faweem tizigeem pawehleja ar sohbinu un uguni isplakihť, teem atwehledams wairaf seewu apnemtees un to debes-preeku apsohlidams, ja duhschigi kaus tohs netizigus („sunus“). Muamedam isdewahš, Arabija leelu walsti eezelt un wifus fawus pawalstneekus atgreest pee fawas tizibas. Arabeeschi apaksch faweem waldineekeem (kalifeem) uswareja wifas tahš augschā minetahš semes Preeksch-Ašija, nogahsa to krusťa sihmi un pa-augstinaja wifas weetas to pusmehnesi, fawas tizibas sihmi. Gan Giropas kehni un keisari, no Bahwesta usskubinati, wiakeem gahsahš pretim, ar leeleem karaspehkeem krusťa sihmi uš karogeem un kruhtihm, („krusťa-kari“) gan teem isdewahš 1099. g. Jerusalemi, to swehto pilsehtu, no winu rohlahm uš masu brihdi israut, bet pa welti; jo, 1453. g. pehz Kr. Turkeem, kas no Kaspijas juhras krasťeem bij nahkuschu no Arabee scheem bij peenehmuschu tizibu un waldibu, isdewahš Greeku semē eelaustees un Greeku keisara walstspilsehtu Konstantinopoli apnemť, tā ka wifā Giropā kristiti drebeja no winu breešmigas waras. Wehl schai baltai deenai Turki leyni walda par Greeku semi un Preeksch-Ašiju neschehligi speesdami fawus kristitus pawalstneekus. Kur wežos laikos kristiti leelas draudses drohschi lohpa

fawu tizibu, tur tagad masi nizinati pulzini ar drebedamu firdi flehpjahš no fawu lepnu uswaretaju usmahlschanahm un reti tik misionari no Englantes un Amerikas suhtiti weetahm to kwehlainu dakti spehji stiprinaht, ka wina pehdigi ne-idses. No Mas-Ašijas pret Kaspijas juhru augstos kalnos wehl dšihwo diwi kristitas tautas: Armeneeschi un Nestoreeschi, kas eeksch daudš waijaschanahm un behdahm ustizigi krusťa sihmi pret pusmehnesi ir pafargajuschu, bet fawu tizibu tā ar mahneem fajaukuschu, ka pee wineem aridsan jafuhta misionari, lai winus atkal uš taisnu zeku greestu. No Kaspijas juhras pret deenaswidu gar Persijas juhru isteeptahš Persijas walstis, un pret rihteem Aral esaram apkahrt Turana klajuma walstis, kas tāpat kā Persija kalpo Muamedu tizibai. No Kaspijas juhras pret seemeleem lihds ledus juhrai un leelai juhrai gul Siberija, kas us deenaswidu kalnaina, kur kalnuražeem isdewigs darbs, widu augliga preeksch semes kohpschanas, bet gar ledus juhru purwaina un safalusu zauru gadu, tā ka tur no medischanas un sweijoschanas ween japhrteek. Siberija, pee Kreemu walstis peederiga, pa dalai ir apdšihwota no kristiteem. No Siberijas pret deenaswidu isteeptahš leelu leela Rihnas walstis. Rihna pee leelas juhras krasťeem no diwi leelupehm flapinata ir lohťi augliga un beesu apdšihwota seme. Rihneeschi ir lohťi mahziti laudis, bet fawā lepna gudribā tee pa-augstinajahš par wifahm zitahm tautahm, fawu walsti tee nofauz par debeswalstibu, fawu keisaru par debesdehlu, ar sweeschahm tautahm teem nau nekahda draudšiba, pee teem ne-eet, neds teem lauj, pee wineem nahkt. Winu tizibas dibinatajš ir Konfuzius. No ta dšihwa Deewa tee neko nesin, bet pecluhds fawus tehwhutehwus, kas pehz nahwes par deewem palikuschi. Tad war saprast, ka pee wifas leekas gudribas tee ir nabagu pagani, kas mahneem un grehkeem kalpo. Sawus jaunpeedšimuschus behrus ihpachu meitischus tee labprahť nokauj, kad nesin, ka winus audsinahť. 1842. gada Angleschi un Franzuschi ar karaspehkeem Rihneeschus peespeeda fawas ohstas un leelus pilsehtus sweeschineekeem atwehret andeleschanas labad; no ta laika ari misiones darbam ir atwehrtas durwis pee Rihneescheem. Apaksch Rihnas waldischanas stahw ari Mongoli Ašijas widu Gobi tukfnesi, kas staiga apkahrt ar faweem ganameem pulkeem un Tibeteeschi augstos Himalaja kalnos. Abeam ir Buda tiziba, kas no dšihwa Deewa neko nesin, bet mahza, ta esohť ta muhschiga swehtiba par neneeku behdahť, wifu peemirst un bes dohmahm palikt. Dee lohpu galu ne-ehd, gawe, mehrde fawu meesu, un pasauli un winu kahribas atstahjuschi dšihwo ka weentuli jeb klohsteros. Pret rihteem no Rihnas falas ir Zahpanas walstis, kas tāpat kā Rihneeschi pret sweeschineekeem aisslehgta, muhsu deenas tikai Giropescheem sahť atwehrtes. — No Tibetes par augsteem Himalaja kalneem nolaischamees uš Indiju. Ta ir brihnumu pilna seme: dahrgi almini un selts, palmu lohťi, rihse, dahrgas smarschigas sahles, bet aridsan breešmigi swehri: elefanti, lawwas, tihgeri, milsu tschuhskas, kaspijas un stiprs karstums.

(M preekschu wehl.)

Latw. Awischi apgahdatajš: J. W. Sakranowicz.

No zensures atwehlehts. Mihaš, 10. Merz 1877.

Drukahťs pee J. W. Steffenbagen un depla.